

2018. évi Országos Magyar Épületgépész Napok Értékelés-elemzés

Az idő gyorsan rohan. Mintha néhány hete lett volna a 2017. évi épületgépészek napja, pedig már a 2018-ason is túl vagyunk. Lehet, hogy ezt az érzést az táplálja, hogy időközben nagyon sok tennivalónk volt, nem értünk rá az idő múlásával foglalkozni és csak az újabb cél teljesítése lebegett a szemünk előtt. Az újabb cél most a korábbiakban kialakult, már-már rutinszerű épületgépésznap rendezés-szervezés helyett egy országos kiterjedésű, önkéntes aktivitáson alapuló rendezvény, az Országos Épületgépész Napok, az OMÉN elindítása volt.

Az OMÉN elindításának indítéka és céljai a már a 2017-es épületgépészek napját követően megfogalmazásra és publikálásra kerültek (Barótfi I: Magyar Épületgépészek Napja, Magyar Épületgépészet, LXVI. évfolyam, 2017/11. szám), de minthogy ennek a gondolatnak megvalósítására semmi konkrét lépés akkor még nem történt, az elképzelést csak vízióként fogalmaztam meg és azt a reményt fejeztem ki, hogy ez hamarosan a realitások szintjére kerülhet.

A realizálás érdekében 2018. év elején a szakma meghatározó személyiségei összeültek és a megvalósítás részleteit megbeszélték. Ez a közösség az OMÉN-KB, tehát az Országos Épületgépészeti Nap Koordináló Bizottsága, amelynek tagjai (a várható/vállalt tevékenység területeivel): Nagy Gyula MMK elnök (társszakmák és tudományterületek), Gyurkovics Zoltán MMK-ÉGT (kamrai épületgépész mérnökök), Golyán László, a MÉGSZ elnöke (vállalkozói kör), Szekeres József, Rosenberg Hungária tulajdonos-igazgató és Erdei István, a Grundfos South East Europe Kft. épületgépész üzletágának értékesítési igazgatója (gyártó és nagykereskedők), Baumann Mihály tanszékvezető, PTE (felsőoktatás), Király Tamás Aereco cégvezető (informatika) és Barótfi István MÉgKSZ elnök (szakiskolák).

Az OMÉN-KB tagjai magukénak érezték a célkitűzést: a szakterület ismertsége és elismertetése növelése érdekében a rendezvényeket országszerte és minden szintű épületgépészeti kötődésű körben kell kezdeményezni. Az OMÉN-KB munkájának alapelvét úgy fogalmaztuk meg, hogy a célok érdekében minél szélesebb körű aktivitást próbáljunk elérni személyes kapcsolatokkal és a fő feladat a kezdeményezés és koordinálás, mert ez nem egy központilag, felülről szervezett eseménysorozat, hanem a részt vállalók aktivitására épülő eseménysorozat. Fontosnak tartottuk azt is, hogy a korábbi épületgépész napok sikeres részeit átvegyük és csak olyan változtatásokra kerüljön sor, amelyek a felmerült problémák megoldását eredményezhetik, és amelyek az új célkitűzések megvalósításához hozzájárulnak. Az OMÉN-KB ülést követően ki-ki a saját területén aktív munkába kezdett, annak ellenére, hogy néhányunknak kételyei, megválaszolásra váró kérdései merültek fel.

A 2018. évi Magyar Országos Épületgépész Napokról

A 2018. évi OMÉN rendezvények beindítására az OMÉN-KB az év elején több ülésen átbeszélte a tennivalókat. A tennivalók között fontos kérdés volt a BME-ÉPGET szerepe a

megváltozott helyzetben, valamint az épületgépész bál rendező szervezetének/szervezeteinek kiválasztása. Ezekre a kérdésekre nem azért kellett jó válaszokat keresni, mintha az egyetemi rendezvény, illetve a bál a korábbi években nem lettek volna sikeresek, hanem azért, mert a szervezésben résztvevők szerepei, és felelősségvállalásai nem voltak szinkronban.

Az épületgépész napok szervezése ugyanis az év elején azzal kezdődött, hogy a bál és a kiállítás helyszínét le kellett kötni, annak minden anyagi konzekvenciájával. Ezeket a megbízásokat és szerződéseket eddig a MÉgKSZ vállalta, annak ellenére, hogy bármiféle garancia lett volna a szervezők részéről a nyereséges, vagy legalább is nem veszteséges rendezvényre. Ez korábbi években nem látszott kockázatos vállalkozásnak, de az utóbbi években a vállalkozás már csak egy minimális eredményt hozott, és ennek felosztása is a szervezők között feszültséghez, személyes konfliktusokhoz vezetett. A helyzetet bonyolítja, hogy a kiállítás az utóbbi évtizedben a BME aulájába került megrendezésre és ez a körülmény összemosza a tanszék szerepét és a szervezésben betöltött szerepét, miközben a kockázatvállalkozásban, mint nem önállóan gazdálkodó szervezet nem tudott részt vállalni. Egy esetleges veszteséges rendezés esetén nem tudott volna a veszteség mérsékléséhez hozzájárulni.

A helyzet megoldására az OMÉN-KB tagjainak egyetértésével a MÉgKSZ, mint az épületgépész nap gazdája, szerződést kötött a BPMK elnökével, Kassai Ferenccel és a BME-ÉPGET tanszékvezetőjével, Kajtár Lászlóval a kiállítás, a bál megrendezésére. Így a kockázatvállalkozás és a rendezés szervezése egy kézbe került. A szerződéskötést követően már „csak” el kellett kezdeni az OMÉN rendezvényeire a részt vállalók felkeresését és megnyerését a cél érdekében. Az elsődleges eredményeket a személyes kapcsolatoktól lehetett remélni, de természetesen nem zártuk ki az ezen kívüli lehetőségeket sem, ezért a Magyar Épületgépészetben „Felhívás az Országos Magyar Épületgépészet Napja 2018. évi rendezvényeire” címmel közleményt tettünk közzé (pl. Magyar Épületgépészet 2018. 3. szám).

Az OMÉN-KB tagjainak lelkiismeretes és nem utolsósorban áldozatos munkája meghozta az eredményt: az OMÉN-ra a reméltnél nagyobb számban regisztráltak. Időközben az is világossá vált, hogy egy országos rendezvénysorozat egy napra sűrített időkerete nagyon korlátozó, ezért Gyurkovics Zoltán kezdeményezésére az OMÉN egyhetes programsorozatra, Országos Magyar Épületgépész Napok elnevezésre alakult át.

Az épületgépész napok sikerét jól mutatja, hogy végül is 32 rendezvényt regisztráltak. A programok színes tartalommal és a rendezvények az ország különböző pontjairól és különböző tevékenységű vállalkozások, intézmények köréből alakultak ki, vagy vettek részt valamilyen program keretében.

Az OMÉN nagy eredményének tartom, hogy sikerült a legfiatalabb korosztályt is megszólítani. A *Maradj Épületgépész!* projekt (MÉG projekt) azt tűzte ki célul, hogy piacvezető épületgépész gyártó-forgalmazó cégeket és épületgépész képességgel foglalkozó szakképző intézményeket kapcsoljon

össze az utánpótlás-nevelés erősítése érdekében. Ezen belül kiemelt szerepet kap a korszerű és rendszerbe foglalt szakmai tudás átadása épületgépész diákoknak és a felnőttoktatásban résztvevő épületgépészeknek; a végzős épületgépész diákok pályán tartása, tudásuk piacképessé tétele; az épületgépész oktatók pályán tartása, motivációjuk megerősítése, szakmai tudásuk frissítése; valamint a munkaerőpiacra lépő új generáció kapcsolatának kiépítése a gyártó cégekkel.

E célok elérését szakmai napok és szakmai órák sora szolgálja, amelyek közül több is az Országos Magyar Épületgépész Napok keretében került megrendezésre. 2018-ban ilyen rendezvények voltak: szakmai nap a Szily Kálmán Szakgimnázium és Szakközépiskolában Budapesten (Rehau, Oventrop, Vaillant közreműködésével) (1. kép), a Trefort Ágoston Szakgimnázium és Szakközépiskolában Békéscsabán (Rehau), a Táncsics Mihály Szakgimnázium és Szakközépiskolában Veszprémben (Remeha), az Öveges József Szakgimnázium és Szakközépiskolában Budapesten (Daikin).

Jelentősen hozzájárult az épületgépész napok országos kiterjedéséhez a MÉGSZ informatikai háttere, aminek eredményeként az országban számos rendezvény született.

Nincs mód ezek mind-egyikét felemlíteni, méltatni, csupán egy képet mutatunk be fiatalok részvételére egy testközeli szakmai aktus közben (2. kép).

1. kép. Szakmai nap a BGSZC Szily Kálmán Szakgimnáziuma és Szakközépiskolájában

Nagyon jól alkalmazkodott az új helyzethez az Épületgépészeti Múzeum, amely az országban az OMÉN alkalmával egyszerre több helyszínen is jelen volt, felidézve a múltat fiataloknak ezzel sok újat mutatva, az idősebb korosztálynak pedig némi nosztalgiával a megtett útra utalva.

Az épületgépészek napjának megváltozott helyzetét mutatta, hogy az országban épületgépészetet oktató egyetemek a fővároson kívül Pécsen, Debrecenben (3. kép) és Gödöllőn is önálló rendezvényeket tartottak.

A felsoroltak csak önkényesen kiemelt rendezvények, és természetesen mindegyik megérdemelné, hogy bemutassuk, értékeljük, kiknek a munkája, kik támogatták stb. de erre itt nincs lehetőség. Eltökélt szándékunk, hogy a jövő évi OMÉN-on résztvevők támogatók, szervezők a *talalkozunk.hu* lap átalakításával nagyobb publicitást kapjanak.

Hogyan tovább OMÉN?

Az OMÉN-2018. évi sikere visszaigazolta a megfogalmazott célkitűzések szándékát és helyességét. Nyilvánvalóan a siker nem jött volna létre néhány lelkes személy aktív munkája nélkül, akik magukénak fogadták a célokat és vállalták a munkát.

2. kép. Kazánboncolás a pécsi Murányi Kft-nél

A siker azt erősíti, hogy a megkezdett úton lehet és kell tovább haladni. Minthogy azonban ez volt az első alkalom, nem meglepő, hogy néhány részletkérdésben a célok nem maradéktalanul teljesültek, és ezek korrekcióját a következő év/években meg kell oldani.

Talán az egyik legáltalánosabb probléma a váltásból, az újszerűségből adódó többnyire szemléletbeli félreértés, nemkívánatos jelenség. Az elmúlt években az a gyakorlat alakult ki, hogy a rendezvények helyszíne a BME volt, és a programok is erre a helyzetre készültek, amelyet a BME-ÉPGET magáénak vallott. Ennek következménye volt a többnyire budapesti és BME-s kötődésű rétegrendezvény, amelyen az OMÉN alapvetően változtatni kívánt. Az új helyzetben azonban ez a tevékenység és szerepkör más aspektust kapott, illetve kellett volna kapnia, de részben a korábbi (bár nemkívánatos) szerepkör, a közreműködő személyek mentalitása és habitusa következtében ez az alkalmazkodás nem következett be. Az előzőekben már említett MÉgKSZ-BPMK-BME ÉPGET szerződéstől függetlenül az OMÉN vezető szervezetének szerepét kívánták továbbra is fenntartani azzal, hogy önálló honlapot hoztak létre.

3. kép. Debreceni egyetemisták a Pipelife debreceni gyárában

Ez a különállás ugyan nem kívánatos, de akár indokolt is lehetne, ha nem azt a célt szolgálta volna, hogy azt a látszatot keltse, mintha a szervezetek és vezetőik az OMÉN kialakítói és a szervezés meghatározó személyiségei lennének. Ennek a honlapnak kezdő oldalán találhatjuk az OMÉN szervező bizottságának elnökét és köszöntőjét. Ilyen szervezet csak saját konstrukcióban létezik, az OMÉN-nak nincs és nem is lehet szervező bizottsága, mert az OMÉN alulról szerveződő és ezt kell kezdeményezni és koordinálni, ami az OMÉN-KB feladata. Szervező bizottságai az egyes rendezvényeknek vannak, így a kiállításnak, a bálnak stb. Az ilyen apró csúsztatások tehát feleslegesek, a különállás a szakma egysége ellen hat és személyek közötti ellentétekhez, bizalmatlansághoz vezetnek. Pedig csak egy egyszerű pontosítás kellett volna és az OMÉN-SZB elnöke öncím és felhatalmazás nélküli pozíció helyett OMÉN-BME-ÉPGET-SZB, vagy OMÉN-BÁL-SZB elnöke címet kellett volna használni.

A váltás nemkívánatos jelenségei nemcsak az előzőekben említett szerepkörökben jelennek meg (bár azzal is összefüggésben vannak), hanem mindennapos kommunikációban is. Egy ilyen jelenség a Budapest-vidék terminológia használata. Az OMÉN nem a korábbi rendezvény kiterjesztése Budapesten kívülre, hanem az épületgépész társadalom minél szélesebb körű bevonása a szakmai ismertségbe, a szakmai összetartozásba, éljenek, vagy dolgozzanak a fővárosban, vagy vidéken.

Az OMÉN keretében tehát rendezvények vannak, és a rendezvényeknek helyszínei akár Budapesten, akár azon kívül. Az OMÉN keretében nem a helyszín, hanem a rendezvény a meghatározó, ebből következően budapesti helyszínnel is számos rendezvényre került sor. Különböző szervezetek akár azonos helyszínen is rendezhetnek összejövetelt. Ilyen volt az Oktatás Napja (BME-ÉPGET), az Okos épületek okos felhasználóinak (BME-ÉGT), Szakmai Továbbképzések (BPMK), Épületgépészeti Kiállítás (BPMK), amelyek mind műegyetemi helyszínen kerültek megrendezésre (mint a korábbi években), de ezen kívül még számos budapesti helyszínen voltak rendezvények, de közel ilyen számban nem budapesti helyszíni rendezvények is.

Az OMÉN ilyen széleskörű aktivitására a kezdetekben az OMÉN-KB sem gondolt, és ezért a Találkozzunk lapon is a helyszín megjelöléssel indított arra számítva, hogy lesz egy-két hely az országban (elsősorban egyetemi városok), ahol valamilyen rendezvény születik. Ez mutatja nagyon jól, hogy az épületgépészek ünnepét gondolatainkban egyetemhez, elsősorban a Műegyetemhez kötöttük és arra gondoltunk, hogy ezt más egyetemi helyszínekre is kiterjeszthetjük.

A honlapon egyébként zavaró, hogy a bal felső sarkában az épületgépész szervezetek, illetve egy intézmény logója került elhelyezésre. Minthogy azonban az OMÉN a rendezvényekből lesz azzá, amit el szeretnénk érni, és így nincs szervező közösség, így vagy valamennyi rendező logóját ide kellene rakni, vagy egyet sem. A szándék, hogy a szakterület széleskörű összefogását reprezentálja igen becslendő, de ez így nem korrekt, feleslegesen feszültséget okozhat, mert aki nincs ebben a körben és kéri logója felhelyezését, azt fizikailag sem lehet megoldani (az OMÉN-Műegyetem honlapján, www.talalkozzunk.muegyetem.hu persze a szervezők megjelentetése helyén való, dicséretes).

Megszokásaink és beidegződéseink éltek tovább abban is, hogy az elképzelések megvalósításában fontosnak éreztük a központi részvételt. Szervezni kezdtük, hogy az egyes rendezvényeken valamilyen szerepkörben (képviselő, megnyitó beszéd, üdvözlés stb.) valaki részt vegyen az OMÉN-t gondozó, koordinálók közül. Ez a tisztességes szándék a rendezők számára lehet figyelmesség, emelheti a rendezvény súlyát, de ugyanígy lehet visszatetsző, lekezelő is. Központi szervezés, személyes részvétel a rendezvényeken nem szerencsés. A „fentről” való kezdeményezés, irányítás és részvétellel a rendezvényen protokolláris céllal lekezelő, indokolatlan és nem utolsó sorban fizikailag megvalósíthatatlan (reményeink szerint akár a száraz is meghaladó rendezvények lehetnek, kereskedelmi akciókhoz nem mindig tartozik ilyen aktus), túl azon, hogy nincs OMÉN-os adekvát szervezet. Az OMÉN alulról szerveződik és az OMÉN-KB csak kezdeményez és koordinál, nincs OMÉN Szervező Bizottság, csak az egyes rendezvényeknek vannak SZB-jei.

Azt a gyakorlatot érdemes követni, hogy ha a rendezők valakit felkérnek a rendezvényük rangjának emelésére, azt megtiszteltetésnek kell venni és eleget kell tenni a felkérésnek, többi esetben pedig bízni kell a rendezők nagykorúságában. Így megoldódik az a korábbi beidegződésünk (ez persze nemcsak az OMÉN esetében fordul elő) is, hogy az ilyen részvételt úgy kommunikáljuk, vagy aposztrofáljuk, hogy „leme gyünk” valahová, valamilyen rendezvényre. Ez összefügg a Budapest-vidék előzőekben már említett kérdésével is.

A 2018. évi épületgépésznap rendezvénysor talán legnagyobb koordinációs hiányossága az új helyzethez illesztett informatikai, kommunikációs háttér működése volt. Ez több oknál fogva nem működött úgy, ahogy kellett volna, és ahogy fontos lenne. Az egyik ok, hogy miután nem sokan bíztak az új rendszer életképességben, nem volt nyomás egy új informatikai háttér létrehozására. Az az alapelv, hogy ami jól működik, azon ne változtassunk, ebben az esetben csak félig igaz, mert az eredeti *talalkozzunk.hu* honlap sem felelt meg teljes mértékben a követelményeknek, így az épületgépészek napjának átalakításától függetlenül ezen is változtatni szándékoztunk. Nem válik széleskörűen használt, látogatott lappá az, amelyik csak egy rendezvényre, az év egy rövid időszakában számíthat érdeklődésre.

A *talalkozzunk.hu* lapon ugyan meg tudtuk jeleníteni a rendezvények legfontosabb adatait, de ezen kívül másra nem volt lehetőség. Így a rendezők a programok, a támogatók megfelelő megjelentetése korszerű dizájn alkalmazásával helyett egy felsorolásból állt, és nem volt hely interaktív közreműködésre sem. Az már csak másodlagos akadály, hogy a lap ilyen módon alkalmatlan a piaci alapon működtetésnek, márpedig erre anyagi forrás nem áll rendelkezésre. Az informatikai rendszer átalakítására vannak elképzelések, és reményeink szerint egy egész évben és az épületgépészek nagy körének érdeklődésre számot tartó lap keretében az OMÉN is megfelelő súlyt jelenthet a lapon, elősegítve annak további bővülését, kiszolgálva a szakma igényeit.

Az OMÉN létrehozásának csak egyik okát adták az előzőekben tárgyalt problémák, fontos szerepet játszott az újrafogalmazott cél: az épületgépészek napja az ismertség, elismerés, megismertetés növelése illetve javítása. Ehhez az kellene és jó lett volna, ha ez már ebben az évben is megjelenik:

az épületgépészek emberi arcának megmutatása. Ennek keretében azt kellene érzékeltetni, hogy az épületgépészek a szakmájukon kívül teljes értékű emberek, akikkel ezen a területen kapcsolatot lehet alakítani akár a civil szférában, akár más szakmát művelők körében. Ez az a terület, amely a szakma, a szakemberek megismeréséhez a lehetőséget kínálja.

Ebben az évben ilyen rendezvény a BME-ÉPGET zenekarának szereplése volt (korábbi években is), valamint a szolnoki épületgépész bowling-parti. Jó lett volna, jó lenne, ha az épületgépészek a sport, a kultúra, a művészet lehetőségeit felhasználva kapcsolatot kezdeményeznének a civil élet és más szakmák szereplőivel. Egy-egy sportverseny, kupa, egy-egy hangverseny nemcsak épületgépész körben, vagy valamilyen más kulturális vetélkedő mind-mind hozzájárulna az épületgépészek/épületgépészet szélesebb körű megismertetéséhez. Nem kell várni arra, hogy a civil szféra szereplői laikusként érdeklődést mutassanak épületgépészek szakmai előadásai iránt. A kapcsolatot a szakmai körön kívül is kezdeményezni kell, és ennek első lépéseit mihamarabb meg kellene tenni az OMÉN keretében is.

Összegzés

Az épületgépészek napja – már most, mint épületgépész napok – 2018. évben jól sikerült, várakozáson felül jól sikerült. Ebben nagy szerepe volt – a gondolat helyességén túl – a közreműködők áldozatos munkájának, mindenkinek, akik az ország különböző pontjain, a szakma különböző szintjén bármilyen kis mozzanattal is fontosnak tartották a közösség ünnepéhez való hozzájárulást, és itt most egy hosszú névsornak kellene állni, melyet ebben a keretben nem lehet teljesíteni. Nem tudom azonban megállni, hogy néhány nevet ne emeljek ki, akik nélkül ez a siker jelentősen szolidabb lett volna:

Nagy Gyula - Gyurkovics Zoltán MMK és MMK ÉGT, az egész gondolat felkarolása és a kamara vidéki tagozatainak mozgósítása; *Golyán László - Gyárfás Attila - Bozsó Béla*, a MÉGSZ kommunikációs eszközeinek aktív közreműködésével a résztvevők körének aktivizálása; *Szekeres József*, aki elsőként jelentkezett a cége rendezvényével; *Baumann Mihály*, aki egyetemi rendezvény megszervezését vállalta elsőként nem a fővárosban az OMÉN kapcsán; *Chappon Miklós*, aki a múzeum megjelenését sokszorozta meg az országos ünnepelés érdekében; *Korom Kata*, aki a szakközépiskolák körében végzett odaadó munkát és öt helyszínen sikerült rendezvényt elérni; *Kassai Ferenc - Kajtár László*, akik a kiállítás, a tanszéki rendezvény és a bál korábbi éveknek megfelelő megrendezésével járultak hozzá a sikerhez, az ünnepélyességhez, és még nagyon sok nevet kellene itt felsorolni.

Nem befolyásolták ezt a sikert az előző fejezetben felsorolt hibák, hiányosságok, félreértések és az emberi habitusból adódó szereplések, szereptévesztések, amelyek az első alkalom újszerűségéből, szemléletből, megszokások tovább éléséből adódtak. Ezek kijavíthatók, megváltoztathatók és ezzel a megkezdett úton tovább lépve még jobb lesz az OMÉN.

Köszönet és elismerés a megnevezetteknek és a név szerint nem említetteknek, remélve a jövő évi közreműködésüket is. A 2018. évi OMÉN jó kezdet volt, bizakodással tölthet el a jövőt illetően és megerősített abban, hogy az OMÉN a megkezdett úton továbbhaladva valamennyi épületgépész napjává válik. Erősítsük ezt a szakmai közösséghez való tartozást, mutassuk be szakmánkat más szakmának, a civil szférának, nyissunk a kívüllég felé és találkozzunk 2019. évben is.

Dr. Barótfi István elnök

Magyar Épületgépészeti Koordinációs Szövetség

Az Épületgépészeti Múzeum az Országos Magyar Épületgépész Napokon

Minden kedves érdeklődőnek örömmel adom tudtára, hogy az idei OMÉN (Országos Magyar Épületgépész Napok) keretében három szakközépiskolában ünnepélyesen megnyitottunk egy-egy Múzeumi sarkot.

Dr. Chappon Miklós már közel 10 éve dolgozott ennek megvalósításán. Most az ismételt felhívásunkra három középiskola jelentkezett, hogy szívesen vennék, ha a múlt tárgyainak bemutatására biztosítana az Épületgépészeti Múzeum olyan tárgyakat, amelyeken keresztül a diákok látnák, hogy a régi szakemberek milyen szerszámokat használtak, illetve a háztartásokban milyen berendezési tárgyakkal éltek mindennapjaikat.

A három szakközépiskola a Székesfehérvári SzC Vörösmarty Mihály Ipari Szakgimnáziuma és Szakközépiskolája, a Miskolci SzC Kós Károly Építőipari Szakgimnáziuma, a Szolnoki Műszaki SzC Jendrassik György Gépipari Szakgimnáziuma.

Ezúton is köszönjük, hogy ezek az iskolák partnerek lettek, és nemcsak a bemutatásban, hanem most már a gyűjtésben is részt vesznek.

Bízunk benne, hogy ez csak egy kis lépés volt (de már így is az ország 10 különböző helyén látható állandó kiállításunk), illetve reméljük, hogy az elkövetkező időkben tovább tudjuk gyarapítani azon iskolák számát, akik elfogadják felajánlásunkat.

Chappon Mária, az Igazgatóság tagja

